

Datum
2023-10-20
Adress

Yttrande

Diarienummer
GYVF-2023-2404

Till
Kommunstyrelsen

**Remiss av motion av John Roslund (M) om att Malmö stads förvaltningar bör bereda gymnasiesärskolans studenter plats
STK-2023-880**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Individens möjlighet till självförsörjning och samhällets kompetensförsörjning är två stora samhällsutmaningar där gymnasieskola och vuxenutbildning spelar en avgörande roll. Övergång från anpassad gymnasieskola till arbetslivet prioriteras i detta arbete. Enligt Skolverket är tröskeln hög in till arbetsmarknaden för personer med intellektuell funktionsnedsättning. För målgruppen är arbetsplatsförlagt lärande (APL) extra viktigt för en framtida etablering på arbetsmarknaden. Arbetsmarknadsanställningar är ett ytterligare insats som främjar självförsörjning. I Malmö stad leds samarbete angående arbetsmarknadsanställningar av arbetsmarknads- och socialförvaltningen (ASF) och alla förvaltningar bidrar med sammanlagt 1500 platser.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anse yrkandet i motionen besvarat med hänvisning till detta yttrande. Detta med anledning av det uppdrag som åligger anpassad gymnasieskola enligt skollag och tillämpliga föreskrifter samt det pågående arbetet inom nämndens verksamheter.

Yttrande*Bakgrund*

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har fått möjlighet att yttra sig över en remiss av John Roslund (M) om att Malmö stads förvaltningar bör bereda elever i anpassad gymnasieskola plats i Malmö stad. I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta att Malmö stad ska ta fram riktlinjer för sina 14 förvaltningar om att säkerställa att personer med intellektuell funktionsnedsättning om möjligt ska beredas plats i organisationen.

Individens möjlighet till självförsörjning och samhällets kompetensförsörjning är två stora samhällsutmaningar där gymnasieskola och vuxenutbildning spelar en avgörande roll. Syftet med utbildningen är att den ska förbereda elever för arbetslivet eller vidarestudier. Övergång från anpassad gymnasieskola till sysselsättning prioriteras i nämndens verksamheter.

Sysselsättning omfattar anställning, praktik, daglig verksamhet eller vidarestudier. Elever kan övergå till arbete med stöd av Arbetsförmedlingen via bland annat projektet Samstart¹. Lärvox (komvux som anpassad utbildning) erbjuder vuxenutbildning för målgruppen över 20 år. För att underlätta övergångar gör eleverna i årskurs 4 studiebesök på Lärvox. Under läsåret 2022/2023 har studie- och yrkesvägledare och skolläring, från en anpassad gymnasieskola, tillsammans med Lärvox samarbetat för att matcha utbud och efterfrågan.

Enligt Skolverket är tröskeln hög in till arbetsmarknaden för personer med intellektuell funktionsnedsättning. För målgruppen är arbetsplatsförlagt lärande (APL) därmed extra viktigt för en framtida etablering på arbetsmarknaden. Fokus i detta yttrande är ett systematiskt arbete i samarbete med andra förvaltningar gällande APL. Vidare hänvisar nämnden till arbetsmarknadsanställningar som är relevanta till denna målgrupp.

Anpassad gymnasieskola och APL enligt skollagen

Varje kommun har ansvar för att ungdomarna i kommunen erbjuds anpassad gymnasieutbildning i egen regi eller genom samverkansavtal (Skollag 2010:800). Inom anpassade gymnasieskola finns nationella program och individuella program. Samtliga program är på fyra år. APL ska förekomma på alla nationella program i anpassad gymnasieskola i minst 22 veckor (19 kap 10 § skollag 2010:800). Det finns nio nationella program i anpassad gymnasieskola varav Malmö stad erbjuder följande:

- Administration, handel och varuhantering
- Estetiska verksamheter
- Fastighet, anläggning och byggnation
- Hotell, restaurang och bageri
- Hälsa, vård och omsorg

Anpassad gymnasieskola i Malmö stad bedrivs på Valdemarsro gymnasium, Malmö Restaurangskola och Malmö Idrottsgymnasium

Planerad sysselsättning efter studier

Från och med 2023 mäter förvaltningen *planerad* sysselsättning efter studier för samtliga elever inom anpassad gymnasieskola oavsett programtyp. Sysselsättning definieras som arbete, praktik, studier och daglig verksamhet. För 2022/2023 uppgår den till 90%, eller 45 av 50 elever.

---

¹ Nämnden deltar i ett EU-finansierat samverkansprojekt Samstart mellan Arbetsförmedlingen och kommunen. Syftet är att samordna olika insatser så att man på bästa sätt ska kunna hjälpa elever från avgångsklasserna vidare i övergången från gymnasiet till arbetsliv. Projektet har haft goda resultat i att nå syftet för målgruppen.

Utveckling av APL i nämndens verksamheter

Tillgång till APL-platser påverkar verksamhetens möjlighet att bistå eleverna med planerad sysselsättning efter avslutade studier. För att arbeta systematiskt med att skapa förutsättningar för elevers möjlighet att möta arbetslivet rekryterades en förvaltningsövergripande APL-samordnare under hösten 2022. I samordnares uppdrag ingår att skapa och underhålla kontaktytor gällande APL platser inom Malmö stads förvaltningar, privata företag och branscher. Den centrala APL-samordnare stödjer de lokala APL-samordnarna på skolorna i deras arbete att utveckla och säkra kvaliteten av APL. De har haft särskilt fokus på APL platser för anpassad gymnasieskolas elever. Samordnaren bidrar även med handledarutbildning för att stärka handledarskapet.

Förvaltningsövergripande samverkan gällande APL

I februari 2023 skickades en inbjudan (se bilaga 1) till samtliga förvaltningsdirektörer med syfte att starta en gemensam dialog för att undersöka möjligheterna att skapa APL-platser inom olika verksamheter.

I nuläget har förvaltningen etablerat kontakt angående APL med ett flertal förvaltningar i Malmö stad. Elever från anpassad gymnasieskola erbjuds APL på förskoleförvaltningen, funktionsstödsförvaltningen, hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen och kulturförvaltningen. Samarbetet med förskoleförvaltningen har utökats det senaste året vilket har bidragit till fler APL platser på förskolor i Malmö stad. Bland annat har flera platser inom förskolan erbjudits till elever på programmet för hälsa, vård och omsorg. Samtliga förskolor har efterfrågat att eleverna ska återkomma för fler APL-perioder. Malmö Idrottsgymnasium har ett samarbete med funktionsstödsförvaltningen där praktikplatser finns för särskilt boende och daglig verksamhet. Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen tar emot elever på äldreboende. För det estetiska programmet har samarbete påbörjats med kulturförvaltningen med syfte att etablera APL-platser. Samarbetet kan vidareutvecklas med serviceförvaltningen avseende skolrestauranger vilket skulle gynna elever på Malmö restaurangskola. För de elever som har utmaningar att fullfölja sitt arbetsplatsförlagt lärande har skolorna utvecklat anpassningar för att stötta eleven. Detta kan innebära att en elevassistent följer med till arbetsplatsen under en längre period.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt och systematiskt med frågan och anpassar APL platser utifrån behov och förutsättningar i verksamheter. Förvaltningens arbete ligger i linje med ett av Tillväxtkommissionens åtgärdsförslag – att säkerställa tillgången till arbetsförlagt lärande.

Rekryteringsprocess och arbetsmarknadsanställningar i Malmö stad

I Malmö stad används det kompetensbaserad rekrytering. Det innebär att kompetenser definieras noggrant inför varje rekrytering och sedan enbart dessa kompetenser bedöms genom hela processen. Kompetensbaserad rekrytering minskar risken för diskriminering och ökar förutsättningar för inkluderande rekryteringsprocess.

Vidare har stadens förvaltningar fått i uppdrag från Kommunfullmäktige att ta fram 1 500 arbetsmarknadsanställningar genom ett samarbete som leds av arbetsmarknads- och

socialförvaltningen (ASF). Förvaltningarna får stöd från ASF i arbetet för att nå det specifika antal platser de blivit tilldelade att realisera. Målgruppen för arbetsmarknadsanställningen är personer som har svårare att komma in på arbetsmarknaden exempelvis personer som har nedsatt arbetsförmåga på grund av en funktionsnedsättning. Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen blev tilldelad 83 platser. För målgruppen med nedsatt arbetsförmåga på grund av en funktionsnedsättning gäller anställning med lönebidrag för utveckling. Anställningen är en vanlig anställning, men den ska vara anpassad efter de förutsättningar och behov de arbetssökande har.

Barnrättsperspektiv - Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ungdomsråd

Ungdomsrådet, som har en representant från respektive gymnasieskola, hade sammanträde i september och hade då möjlighet att yttra sig kring frågan. Ungdomsrådet anser att Malmö stad generellt och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden specifikt, behöver avsätta specifika arbetsplatser och arbetsuppgifter för personer med intellektuell funktionsnedsättning. Organisationen kan exempelvis anpassa redan existerade arbetsuppgifter utifrån elevens förutsättningar genom samtal med eleverna eller kontaktpersonerna. Malmö stad kan dessutom erbjuda handledning under arbetet där det behövs för att de som är i behov av det ska kunna klara av sina arbetsuppgifter.

De insatser som ungdomsrådet efterfrågar finns i Malmö stad inom ramen för arbetsmarknadsanställningar.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens sammanfattade bedömning

Nämnden tycker att det är positivt och viktigt att det läggs fokus på övergång till arbetslivet efter avslutad utbildning på anpassad gymnasieskola. Det pågår ett arbete i samverkan med andra förvaltningar för att säkerställa APL platser för elever i anpassad gymnasieskola vilket i förlängningen leder till en ökad sysselsättning efter avslutad utbildning. Vidare bereder gymnasie- och utbildningsförvaltningen platser för arbetsmarknadsanställningar som är relevanta för den målgrupp som avses av motionen. Arbetsmarknadsanställningar är dock tidsbegränsade. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ser därför positivt på att Malmö stad erbjuder flera långvariga anställningar till ungdomar efter avslutad utbildning på den anpassade gymnasieskolan.

Mot denna bakgrund föreslår gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad. Arbetsmarknadsanställningar är tidsbegränsade.

Ordförande

.....
 Juan-Tadeo Espitia
 .....

Förvaltningsdirektör

.....
Anneli Schwartz
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]